هاوڕۆکاری سودانی تەچووی کەتاییهێنان بە سووتانی غازی هاوە ئاشکرا دەکات

ئەمە یەکشەممە"مەزهەر محەمەد ساڵح " هاوڕۆکاری دارایی سەرۆک وەزیران، سە بژاردەی بە بەدیهێنانی خێبژەوی لە غاز دیاری کرد، هاوکات ئاماژەی بە پلانێک کرد بە بەستنەوەی بەرهەمهێنانی غاز بە بەهێزکردنی ئاسایشی وزەو.

"ساڵح"لە لەدوانێکدا بەپێی ئاژانسی فەرمی کەموتەع بەدواداچوونی بە کردووە وتی: هاگەیاندنی پلانێک لەلایەن عەراقەو بە هاگرتنی هاوردەکردنی غاز بە یەکجاری تا ساڵی 2028، و وبەرهێنان لە 74%ی ئەو غازەی لە ناوخەدا بەرهەم دەهێنرێت، هاوتەریب لەگەە ئاراستەی هێناردەکردنی نزیکەی 40%ی بەرهەمە نەوتییەکان تا ساڵی 2030، گەەانکارییەکی گرنگە لە بەەوەبردنی سامانی هایدرۆکاربۆنی و گواستنەوەیە لە لەژیکی پێکردنەوەی کورتهێنانی کاتییەوە بە بەرزکردنەوەی بەهای زیادە و بەهێزکردنی ئاسایشی وزە.

هوونیشیکردەو : کە بەدیهێنانی خێبژەوی لە غاز و کەتاییهێنان بە سوتاندنی غازی هاوە پەویستی بە وبەرهێنانی تراکومی هەیە کە بە نزیکەی 10 بە 15 ملیار دەلار لە چەند ساڵی داهاتوودا دەخەمەندرێت، ئەمەش دروستکردن و فراوانکردنی یەکەکانی چارەسەرکردنی غاز، و هاکەشانی تەی بەریەکان، و بنیاتنانی وەستگەکانی جیاکردنەو و وشککردنەو، و بەستنەوەی بەرهەمهێنانی غاز بە

یەکەی کارەبا و پیشەسازییەوە دەگرێتەوە.

راشیگەیاند : خەبژەوی بە سێ قۆناغی سەرەکیدا تێدەپەڕێت، کە لە بەرزکردنەوەی وەبەرهێنان لە غازی هاوە و کەمکردنەوەی سوتاندن و زیادکردنی ڕێژەی کەکردنەوە و چارەسەرکردن دەست پێ دەکات، بە جۆرێک کە ڕێگە بدات هاوردەکردن بە شێوەیەکی قۆناغ بە قۆناغ کەم بکرێتەوە، پاشان قۆناغی کۆتاییهێنانی نیمچە تەواوەتی بە سوتاندنی غاز و بنیاتنانی توانای چارەسەرکردنی سەربەخۆ دێت کە پێداویستی ناوخۆ دابین بکات بەتایبەت لە کەرتی کارەبادا، تا دەگاتە قۆناغی دوای خەبژەوی کە تێیدا بە زیادەکان بەرەو پیشەسازییە گەڕاوەکان یان هێناردەکردنی بەرهەمە غازییەکانی خاوێن بەهای زیادەی بەرزتر ئاراستە دەکرێن.

ئەو ڕاوێژکارە ڕایگەیاند کە ئەم ڕێگایە گواستنەوەیەکی جەریبە لە زیانپێکەوتنی سەرچاوەیەکی دەگمێنەوە بە بەکارهێنانی وەک هاندەرێک بە هەمەجەرکردنی ئابووری و کەمکردنەوەی پشتبەستن بە دەرەوە.

سەبارەت بە کەرتی بەرهەمە نەوتییەکانیش،جەختی کردەوە کە ئەم کەرتە لە ساڵانی دواییدا گەشەسەندنێکی بەرچاوی بەخێوە بینیوە، لەگەڵ نزیکبوونەوەی عێراق لە بەدیهێنانی خەبژەوی لە چێندین بەرهەمی سەرەکی، بەتایبەت Gasoline و Oil Gas.

لە درێژەی قسەکانیدا ساڵح وتی : وەزارەتی نەوت هەوە دەدات توانای پاڵاوتن بەرز بکاتەوە بە دەستبەر کردنی پێداویستی ناوخۆ و دروستکردنی بەشێکی زیاد بە هێناردەکردن، ئەمەش هاوتەریبە لەگەڵ ئامانجی هێناردەکردنی 40%ی بەرهەمە نەوتییەکان تا ساڵی 2030.

ئاماژەی بەوەشکرد : پلانێکە خستنەگەڕەی پاڵاوگەی نوێ و فراوانکردن و نوێکردنەوەی پاڵاوگە ئێکتیڤەکانی ئێستا دەگرێتەوە، لەگەڵ جێختکردنەوە لەسەر بەرزکردنەوەی کارایی گەڕین و باشکردنی جۆری بەرهەمەکان، بە جۆرێک کە هێناردەکردنی نەوتی خاو کەم بکاتەوە و هێناردەی بەرهەمە خاوێن بەها بەرزەکان زیاد بکات، جگە لە بەشداریی ئەم پڕۆژانە لە باشکردنی تەرازوی بازرگانی و ڕەخساندنی هێلی کار و بەستنەوەی کەرتی وزە بە زنجیرە بەرهەمهێنانە پیشەسازییە فراوانترەکانەوە.

هەروەک وتیشی : لە ڕووی دارایی و وەبەرهێنانەوە، قەبارەی تەمویلی پرۆیست هەرچەندە گەورەیە، بەڵام دەکرێت لە ڕێگەی تەکنەلۆژیەک لە وەبەرهێنانی حکومی و هاوبەشی لەگەڵ کەمپانیا جیهانییەکان و میکانیزمە داهێنەرەکانی تەمویلەوە دابین بکرێت.

جێختیشی کردەوە : کە سوودی چاوەڕوانکراو تەنها لە ڕاگرتنی هاوردەی غازدا کورت نابێتەوە، بەڵکو گەیاندنەوەی ملیارەها دۆلاری ساڵانە لە فاتورەی هاوردەکردن و کەمکردنەوەی فشار لەسەر تەرازوی بازرگانی دەگرێتەوە.

ساڵح وتیشی : خەبژەوی لە غاز ئاسایشی وزە بەهێز دەکات و کاریگەریە نەرێنییەکانی گەیانکارییەکانی بازاڕی جیهانی لەسەر عێراق سووک دەکات، و توانایەکی زیاتری پێ دەدات بە پلاندانانی سەربەخۆ بە

کەرتی کارەبا، جگە لە کردنەوەی ئاسۆی نوێ بە هەمەجەرکردنی ئابووری لە ڕێگەی پیشەسازییە پترۆکیمیاوییەکان و پیشەسازی پێینەوە.

لە کۆتاییدا قسەکانیدا ڕاوێژکاری سەرۆک وەزیران ئاماژەی بەوە کرد کە پەڕژەکانی غاز و پاڵاوگەکان دەبنە هۆی ڕەخساندنی هەزاران هەلی کاری ڕاستەوخۆ و ناڕاستەوخۆ و پاڵپشتی کەرتی خزمەتگوزارییە پێیوەندیدارەکان دەکەن،جگە لە بەدیهێنانی دەستکەوتی ژینگەیی و تەندروستی لە ڕێگەی کەمکردنەوەی سوتاندنی غازی هاوە، کە وێنەی عێراق وەک دەوڵەتێکی بەرپرسیار لە بەڕێوەبردنی سەرچاوەکانیدا بەهێز دەکات.